

KANAMA SORUNLARI Hemoptizi, Hematemez, Melana

Doç. Dr. Fatma Cebeci

ÖĞRENİM HEDEFLERİ

Bu bölüm sonunda okuyucu;

1. Kanama sorunu olan hastada temel sorunları tanımlar,
2. Hemoptiziye yol açabilecek nedenleri tanımlar,
3. Hemoptizisi olan hastaya güvenli ve etkili bakım sağlar,
4. Hematemez ve melenaya yol açabilecek nedenleri tanımlar,
5. Hematemez ve melenası olan hastalara güvenli ve etkili bakım sağlar.

GİRİŞ

Kanama, yoğun bakım ünitelerinde yaşamı tehdit eden en önemli klinik tablolarından biridir. Cerrahi ve Dahili Yoğun bakım ünitelerinde kanaması olan hastalarda morbidite ve mortalite oranları, kanaması ve veya anemisi olmayan hastalara göre daha yüksek bulunmuştur. Ameliyat sonrası cerrahi yoğun bakım ünitelerinde yatan hastalarda ortaya çıkan kanamaların ise hem komplikasyon hem de maliyet artışına neden olduğu bildirilmektedir. Yoğun bakım ünitelerinde belirgin kanaması olan hastalarda yatış süresi 4-8 gün uzamakta mortalite riski ise dört kat artmaktadır. Kanama geçiren hastada kan volümündeki kaybın derecesi ile bireyde görülen klinik yanıt arasında ciddi bir ilişki vardır (Tablo 1).

KAYNAKLAR

1. Aksoy G, Kanan N, Akyolcu N. Cerrahi Hemşireliği I. İstanbul: Nobel Matbaacılık; 2012. p.203-255.
2. Chua SK, Liao CS, Hung HF, Cheng JJ, Chiu CZ, Chang CM, Lee SH et al. Gastrointestinal Bleeding and Outcomes after Percutaneous Coronary Intervention for ST-Segment Elevation Myocardial Infarction. American Journal of Critical Care. 2011;20 (3):218-225.
3. Coşar AM, Gastrointestinal Sistem Kanamaları. Şahinoğlu AH, editör. Yoğun Bakım Sorunları ve Tedavileri. 3. Baskı. İstanbul: Nobel Matbaacılık; 2011. p.1583-88.
4. Dick A, Byrne TK, Baker M, Budak A, Morgan K. Gastrointestinal bleeding after gastric bypass surgery: nuisance or catastrophe?. Surgery for Obesity and Related Diseases 2010;6: 6643-647.
5. Dilek A, Şahinoğlu AH, Şok. Şahinoğlu AH, editör. Yoğun Bakım Sorunları ve Tedavileri. 3. Baskı. İstanbul: Nobel Matbaacılık; 2011. p.391-408.
6. Erkan, ML, Hemoptizi. Şahinoğlu AH, editör. Yoğun Bakım Sorunları ve Tedavileri. 3. Baskı. İstanbul: Nobel Matbaacılık; 2011. p.1239-1241
7. Gölgeli H, Ecirli Ş, Kutlu O, Başer H, Deniz Karasoy D (2014). Üst gastrointestinal sistem kanaması nedeniyle izlenen hastaların değerlendirilmesi. Dicle Tıp Dergisi 2014; 41 (3): 495-501.
8. Kimberly J, Acute upper gastrointestinal bleeding. İçinde: Rabinovici R, Frankel HL, Kirton OC, Eds. the Trauma, Critical Care and Surgical Emergencies: A Case and Evidence-Based Textbook. First pub. Informa: MPG Books Ltd, Bodmin, Cornwall, 2010. p: 463-469.
9. McEvoy MT, Shander A. Anemia, bleeding and blood transfusion in the intensive care unit: causes, risks, costs, and new strategies. American Journal of Critical Care. 2013;22(6): 218-225.
10. Özcengiz D, Çeviri Editörü. Yoğun Bakım El Kitabı. Hall JB. Handbook of critical care. Üçüncü Baskı. Adana: Nobel Kitabevi; 2011.s159.
11. Parrillo JE, Dellinger RP, Critical Care Medicine Principles of Diagnosis and Management in the Adult. Fourth Ed. New Jersey: Elseiver; 2014. p.770-783.
12. Sherly, L. Gastrointestinal Hemorrhage. İçinde: Urden, L.D, Stacy K.M., Lough, M.E, Eds. Critical Care Nursing Diagnosis and Management. Seventh Ed. St Louis: Elseiver,Mosby, 2014. p.763-768.
13. Smeltzer SC, Hinkle JL, Bare BG, Cheever KH. Textbook of Medical-Surgical Nursing. International Twelfth ed. Philadelphia: Wolter Kluwer. LippincottWilliams&Wilkins; 2010. p:486,497,551,1043,1049.
14. Terrence M Fullum TM, Turner PL. Bariatric Surgery Complications. İçinde: Rabinovici R, Frankel HL, Kirton OC, Eds. the Trauma, Critical Care and Surgical Emergencies: A Case and Evidence-Based Textbook. First pub. Informa: MPG Books Ltd; 2010. p: 396-403.
15. Tutar E, Ertem D. Gastrointestinal Kanama. Karaböcüoğlu M, Köroğlu TF, editör. Çocuk Yoğun Bakım Esaslar ve Uygulamalar. 1. Baskı. İstanbul: Ohan Matbaacılık; 2008. p.699-717.
16. Zimmerman JL, Sanchez R. Massive Hemoptysis. İçinde: Parrillo JE, Dellinger RP, Eds. Critical care medicine: principles of diagnosis and management in the adult. Fourth edition. İstanbul: Saunders, Elseiver, Electronic bk; 2014. p.770-783